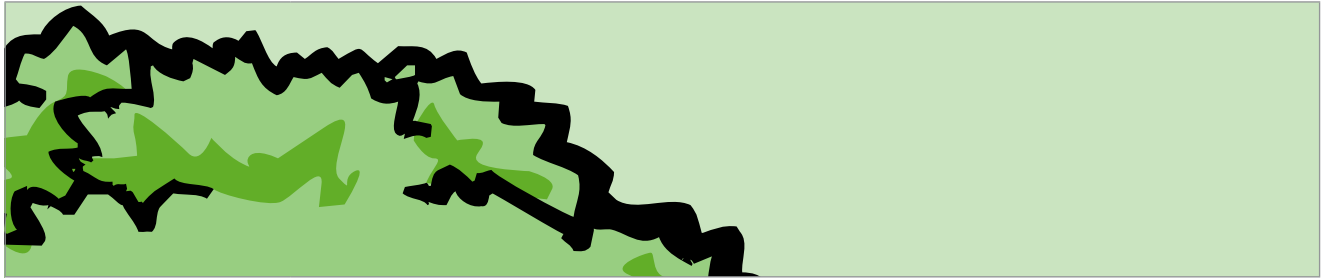

LAS PARTICLAS

Las particlas	Las particlas èn plets che restan adina tuttina. Ellas èn invariablas . <i>au, oho, oz, ier, si, giu, perquai, che, na ... betg, u, gea, na</i>
Las sutgruppas da las particlas	I dat 4 sutgruppas da particlas: preposiziuns interjecziuns conjuncziuns adverbs
Las preposiziuns	Las preposiziuns na pon betg star sulettas. Ins po differenziar tranter preposiziuns localas (dal lieu) , preposiziuns temporalas (dal temp) ed ulteriuras preposiziuns . preposiziuns localas (dal lieu): en <i>stiva</i> davos <i>chasa</i> enturn <i>maisa</i> sut <i>la cuverta</i> preposiziuns temporalas (dal temp): durant <i>la festa</i> dapi <i>in mais</i> ulteriuras preposiziuns: cun <i>il tren</i> da <i>bronz</i> malgrà <i>la bell'aura</i> pervi da <i>la grippa</i>
Las interjecziuns	Las interjecziuns espriman sentiments, impressiuns e ramurs . <i>Hm!</i> <i>Juhui!</i> <i>Peng!</i> <i>Bah!</i> <i>Miau!</i>

Las conjunziuns

Las conjunziuns **collian** differentas parts da la frasa.

*L'enviern en il Grischun è lung, **ma** era fitg bel.*

*Jau na sai betg **nua che** Valentina stat.*

*Leo gida Maurin, **cura che** lez è stanchel.*

Ils adverbs

Adverbs descrivan pli exactamain in verb.

Blers adverbs vegnan furmads cun agiuntar il suffix (la finiziun) **-main** a la furma feminina da l'adjectiv:

adjectiv (masc. sg.)	adjectiv (fem. sg.)	adverb
curt	curta	curtamain
legher	legra	legramain
detaglià	detagliada	detagliadamain

*Il scrivent prelegia **curtamain** in text.*

*Ils uffants chaminan **legramain**.*

*La gasetta infurmescha **detagliadamain**.*

Attenziun: Tar ils adjectivs che fineschan sin **-ar** ed **-al** vegn il suffix **-main** agiuntà directamain a la furma masculina da l'adjectiv.

***Finalmain** datti tschaina.*

*Il lader d'art è vegnì tschiffà **facilmain**.*

*El va **regularmain** a far bogn.*

I dat era furmas che na sa midan betg.

*Els curran **spert**.*

*L'aua buglia **plaun**.*

*Samuel scriva **fauss**.*

Tut ils ulteriurs plets invariabels che n'èn betg preposiziuns, conjunziuns ed interjecziuns èn adverbs.

adverbs dal temp:

oz, suenter, uss, alura, puspè, adina, mai, mintgatant, savens

***Oz** stoss jau ir a scola.*

***Alura** ston ins agiuntar il paintg.*

adverbs dal lieu:

qua, là, ordador, sura, dapertut, damanaivel, nagliur

*Las clavs èn **qua**.*

*La baselgia è **damanaivel** da la scola.*

auters adverbs:

gugent, bain, betg, circa, pia, nua, co, gea, na, fitg

*Ella noda **gugent**.*

***Nua** stat il dentist?*

<p>L'adverb interrogativ <i>co</i></p>	<p>L'adverb interrogativ co vegn duvrà sco pled per far ina dumonda. Co <i>has ti num?</i> Co <i>ha plaschi la visita en il museum?</i> Co <i>vegn picturà en il stil realistic?</i></p> <p>Atenziun: Co che è ina conjuncziun. <i>Rico sa co che la maschina funcziuna.</i></p>
<p>Ils adverbs <i>uschè ed uschia</i></p>	<p>Ils adverbs uschè ed uschia vegnan duvrads differentamain.</p> <p>La furma uschè vegn duvrada en cumbinaziun cun in adjectiv u cun in adverb. <i>Tes maletg è uschè bel.</i> <i>Nus avain uschè gronda tema da la stgiradetgna.</i> <i>El chamina adina uschè svelt.</i></p> <p>La furma uschia vegn duvrada suletta. Ella po damai star a l'entschatta u a la fin da la frasa. Uschia <i>na pos ti betg far quai!</i> Uschia <i>vesa or in filien.</i> <i>Quai n'è betg stà uschia!</i></p>